

SKOLEKONFERENCE

I Danmark har vi i løbet af de seneste år opnået markant større forskningsbaseret viden om, hvilke indsatser og metoder, der gavner elever i folkeskolen.

Hvordan styrker vi både ét- og flersprogede elevers læsekompetencer? Hvad kan vi gøre for elever med problematisk skolefravær? Hvordan kan vi benytte digitale læremidler og data i læseundervisningen? Kan turboforløb gavne fagligt udfordrede elever?

Den slags spørgsmål har forskere tilknyttet TrygFondens Børneforskningscenter fundet svar på.

Formålet med konferencen er at bidrage til, at den nyeste forskning kommer danske skoleelever til gavn. Vi lægger derfor vægt på at præsentere viden og resultater, som er praktisk anvendelige i undervisningen i folkeskolen. Det kan eksempelvis være viden om effektive pædagogisk-didaktiske metoder, undervisningsstrategier samt erfaringer med konkrete indsatser i skolen eller i tilknytning til skolen.

Konferencen fokuserer dels på indsatser, der kan styrke elevernes sprog- og læsekompetencer, og dels på indsatser, der gavner udsatte elevers trivsel, faglighed og reducerer deres fravær.

Deltagerne kommer til at kunne vælge mellem mindst ti forskellige oplæg om bl.a.:

- Effektive læseindsatser for både ét- og tosprogede elever
- Forældreinddragende læseindsatser
- Brug af digitale læremidler og data i læseundervisningen
- Hvordan hjælper vi børn med bekymrende skolefravær?
- Turboforløb for fagligt udfordrede elever
- Matematikindsats for både højt og lavt præsterende elever

Dato: torsdag d. 27. september, 2018

Hvor: Aulaen, bygning 1412, Nordre Ringgade 4, 8000 Aarhus

Tilmelding: <http://events.au.dk/skolekonference>

Early Bird billetter indtil d. 27. august, 350 kr.

Late Bird billetter fra d. 28. august - 21. september, 400 kr.

SKOLEKONFERENCE

Introduktion //

Simon Calmar Andersen

Dagens første oplæg vil give en præsentation af, hvad det er for udfordringer, vi står over for på skoleområdet i Danmark, og hvor vi skal kigge efter løsningerne.

Forskningen på skoleområdet i Danmark har gennemgået en revolutionerende udvikling de seneste 15 år, og vi er derfor væsentligt tættere på at have nogle forskningsbaserede svar på disse udfordringer i dag end vi var tidligere.

Jeg har lavet et læremiddel til læseundervisning, men virker det? //

Stig Toke Gissel

I oplægget beskrives processen med at designe, afprøve og effektmåle et nyt digitalt læremiddel til læseundervisning i 2. klasse. Læremidlet støtter eleverne i meningssøgende læsning af en ukendt tekst uden kontrolleret ordmateriale. Eleven kan få læst enkeltord højt, men alt efter det enkelte ords type og sværhedsgrad skal eleven gøre noget for at få mest muligt udbytte af arbejdet med ordet, før de kan få ordet læst op. Læremidlet blev udviklet i tæt samarbejde med lærere og afprøvet med elever, indtil jeg var nogenlunde sikker på, at eleverne kunne bruge læremidlet, som jeg håbede. Men jeg vidste reelt ikke, om læremidlet havde effekt. Derfor gennemførte jeg en egentlig effektmåling i samarbejde med Trygfondens Center for børneforskning. Her deltog 47 klasser og mere end tusind elever og det digitale læremiddel blev testet op mod læsesystemet Den første læsning til 2. klasse.

Hvordan hjælper vi børn med bekymrende skolefravær? Erfaringer fra Back2School projektet //

Johanne Jeppesen Lomholt

Back2School er en ny psykologisk intervention for børn med bekymrende skolefravær, der aktuelt afprøves i Aarhus Kommune i et lodtrækningsforsøg. Interventionen bygger

på kognitivt adfærdsterapeutiske principper, og består af 10 sessioner med barnet og forældrene, 3 skolemøder, samt en boostersession og et opfølgende skolemøde. Resultaterne af interventionen vil blive sammenlignet med kommunens sædvanlige tilbud til børn med bekymrende skolefravær. I forbindelse med udviklingen af interventionen foretog vi en undersøgelse af risikofaktorer for udvikling af bekymrende skolefravær blandt ca. 1000 børn i Aarhus Kommune. I oplægget vil vi præsentere principperne for og de foreløbige resultater af Back2School interventionen, samt resultaterne fra vores undersøgelse af risikofaktorer for udvikling af bekymrende skolefravær.

Turboforløb for fagligt udfordrede elever - Resultaterne for første runde //

Alexander Koch

Intensive læringsforløb i forskellige former og formater har de senere år vundet indpas i den danske folkeskole og tilbydes i dag af såvel kommunale som private aktører. Ideen med læringsforløbene er, at en fokuseret og intensiv indsats kan være med til at rykke udfordrede elever fagligt, personligt og socialt. Der eksisterer imidlertid meget lidt systematisk forskning i, hvorvidt intensive læringsforløb styrker elevers læring og udvikling. I forlængelse heraf udbød Undervisningsministeriet i 2015 under satspuljeprojektet Turboforløb for fagligt udfordrede i folkeskolen, et 3-årigt udviklings- og evalueringssprojekt af forskellige typer turboforløb og effekten af turboforløb på elevers læring, trivsel og uddannelsesparathed. Forsøg med turboforløb er tilrettelagt som et lodtrækningsforsøg for at evaluere effekten af et intensivt læringsforløb på elevernes læring. Projektet udgør den første store randomiserede undersøgelse i Danmark af effekten af intensive læringsforløb for målgruppen af fagligt udfordrede elever.

SKOLEKONFERENCE

Datainformeret læseundervisning – Kan information omkring læseevner forbedre undervisningen? //

Maria Humlum

Mulighederne er efterhånden mange i forhold til at anvende it og tests i de danske folkeskoler. Det er et interessant spørgsmål, hvorvidt disse nye muligheder også fører til forbedringer i undervisningens kvalitet og – i sidste ende – elevernes faglige udbytte. Oplægget vil indledningsvist præsentere udvalgte resultater fra den danske og internationale forskning på området. Efterfølgende præsenteres resultaterne af et stort forsøg gennemført i danske folkeskoler. En gruppe af skoler gennemførte en indsats på 5. klassetrin, der bestod af øget undervisningstid og simple læsetests. En anden gruppe af skoler fungerede som kontrolskoler og modtog ikke en indsats. Ved at sammenligne de to grupper af skoler kan vi bestemme effekten af indsatsen. Projektet har undersøgt, hvad indsatsen betyder for lærernes vurdering af elever med svag socioøkonomisk baggrund og – i sidste ende – deres læseevner.

Erfaringer med nudging i grundskolen //

Mette Trier Damgaard

I situationer, hvor elever og forældre ikke træffer hensigtsmæssige beslutninger, kan nudgingværktøjer potentielt bruges til forsigtigt at "skubbe" adfærd i en mere hensigtsmæssig retning. Dette kan være særligt relevant for udsatte elevgrupper. Nudgingværktøjer inkluderer bl.a. brug og design af påmindelser, deadlines og feedback. Metoderne har i de senere år fået øget opmærksomhed, da de udemærker sig ved lave implementeringsomkostninger, men potentielt store adfærdseffekter. Oplægget giver et overblik over forskellige nudgingværktøjer og internationale erfaringer med implementering af disse i grundskolen.

Øvelse gør mester - en effektiv forældreinddragende læseindsats //

Simon Calmar Andersen

Forældre er de vigtigste voksne for langt de fleste børn, og hvis skoler og dagtilbud kan få etableret et godt forældresamarbejde, kan det være en uvurderlig ressource i forhold til at understøtte børns udvikling – også op i skolealderen. Desværre viser det sig ofte at være svært at få skabt et godt forældresamarbejde – specielt med de familier, der kunne have mest glæde af det. Oplægget vil for det første præsentere noget af den nyeste internationale forskning om hvad det er i forældre-barn relationen, der er så værdifuld. Dernæst præsenteres et stort forskningsprojekt gennemført i samarbejde med Aarhus Kommune, der giver en opskrift på, hvordan man kan nå fra de gode intentioner og ud til en indsats der gør en forskel i familierne. Oplægget vil også diskutere, hvad det kan være for barrierer, der vanskeliggør forældresamarbejde, og hvordan de barrierer kan overvindes.

Effektive læseindsatser for et- og flersprogede //

Dorthe Bleses & Anders Højen

Oplægget er baseret på en systematisk kortlægning af forskningen i læseindsatser. Begyndende læsning kræver en række eksisterende sproglige og før-skriftlige kompetencer. Oplægget opsummerer 1) de grundlæggende kompetencer, der går forud for læsning, og hvordan de understøttes i førskolealderen, og 2) hvilke didaktiske metoder der har vist sig effektive i at udvikle selve læsetilgængelsen i de tidlige år i skolen.

Opsamling //

Michael Rosholm

Her samles der op på dagens præsentationer, læringspunkter forsøges uddraget, der perspektiveres til vores forskning i øvrigt, og det diskuteres, hvor børneforskningscenteret er på vej hen.